

KARTA BEZPEČNOSTÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	TOLUREX 50 SC				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 1 -

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/PRÍPRAVKU A SPOLOČNOSTI / PODNIKU VÝROBCU ALEBO DOVOZCU:

1.1. Obchodný názov výrobku: **TOLUREX 50 SC**

1.2. Použitie látky/prípravku: postrekový insekticídny prípravok

1.3. IDENTIFIKÁCIA SPOLOČNOSTI (PODNIKU) ZODPOVEDNEJ ZA UVEDENIE LÁTKY ALEBO PRÍPRAVKU NA TRH (VÝROBCA, DOVOZCA ALEBO DISTRIBÚTOR)

Výrobca:

AGAN CHEMICAL MANUFACURERS, Ltd

ASHDOD, Izrael

tel. 00972 8 8515211

Dovozca:

AGROVITA spol. s r.o.

Nádražná 28

900 28 Ivanka p. Dunaji

tel. 02/4594 4730-32

AGROVITA spol. s r.o.

Za Rybníkem 779

252 42 Jesenice

tel. 00420 241 930 644

1.4. Núdzový telefón spoločnosti / príslušného orgánu zodpovedného za preberanie informácií týkajúcich sa ochrany zdravia ľudí:

02 / 54774166 Toxikologické informačné centrum (TIC), Ďumbierska 3, 831 01 Bratislava

2. INFORMÁCIE O ZLOŽENÍ LÁTKY ALEBO PRÍPRAVKU A PRÍSADÁCH:

2.1. Charakteristika výrobku: chlórtoluron, pomocné látky

2.2. Výrobok obsahuje tieto nebezpečné látky:

Chemický názov:	Obsah (%):	Číslo CAS:	Číslo EINECS:	Symboly:	R-vety:
chlórtoluron (3-(3-chloro-p-tolyl)-1,1-dimetylmočovina)	41-46%	15545-48-9	239-592-2	N	40-50/53-63
etylénglykol	5-6%	107-21-1	203-437-3	Xn	22

3. IDENTIFIKÁCIA RÍZÍK:

3.1. Najzávažnejšie nepriaznivé účinky na zdravie človeka pri používaní prípravku:

Prípravok má charakter nebezpečného prípravku pre zdravie človeka v zmysle kritérií zákona č. 163/2001 Z.z., je klasifikovaný ako škodlivý (Xn), špecifické pôsobenie: Môže dráždiť pokožku. Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa. Možnosť karcinogénneho účinku.

Chlórtoluron je klasifikovaný ako karcinogén kategórie 3. Chlórtoluron je látka toxická pre reprodukciu, kategória 3.

3.2 Najzávažnejšie nepriaznivé účinky na životné prostredie:

Prípravok má charakter nebezpečného prípravku pre životné prostredie v zmysle kritérií zákona č. 163/2001 Z.z.. Veľmi jedovatý pre vodné organizmy. Môže spôsobiť dlhodobé škodlivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

KARTA BEZPEČNOSTÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	TOLUREX 50 SC				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 2 -

4. POKYNY PRE PRVÚ POMOC

4.1. Všeobecné pokyny:

Dodržujte bezpečnostné pokyny v návode na použitie uvedené na obale. Pri výskyte zdravotných ťažkostí alebo v prípade neistoty ihneď kontaktujte lekára a poskytnite mu údaje z tejto bezpečnostnej karty.

4.2. Pri nadýchaní: ihneď odveďte na čerstvý vzduch, pokiaľ postihnutý nedýcha, zabezpečte umelé dýchanie až do príchodu lekárskej pomoci!

4.3. Pri styku s pokožkou: Zasiiahnutý odev musí byť čo najrýchlejšie odstránený. Postihnuté miesto ihneď umyte vodou a mydlom, dobre opláchnite. Umyté miesta pokožky natrite reparačným krémom. Opakovaná expozícia môže dráždiť pokožku. Pri pretrvávajúcom dráždení pokožky vyhľadajte lekára.

4.4. Pri zasiahnutí očí: Pri násilne otvorených viečkach vypláchnite ihneď oči veľkým množstvom vody. Ak má postihnutý očné šošovky, je potrebné ich najskôr odstrániť. Ihneď vyhľadajte lekársku pomoc.

4.5. Pri požití: Ústa vypláchnite vodou a zabezpečte vypitie väčšieho množstva vody a medicínálneho uhlia (ale len v prípade, že postihnutý je pri vedomí a nemá kŕče). Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie. Nikdy nepodávajte nič ústami a nevyvolávajte zvracanie, ak postihnutý nie je pri vedomí.

4.6. Ďalšie údaje:

Poznámka pre lekárov:

Nie je známa žiadna špecifická terapia. Použite podpornú a symptomatickú liečbu. Pri požití uskutočnite výplach žalúdka a aplikujte medicínálne uhlie.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1. Vhodné hasiace prostriedky: CO₂ a prášok na malé požiare, jemná vodná triešť alebo pena pre väčšie

5.2. Nevhodné hasiace prostriedky, ktoré sa nesmú použiť z bezpečnostných dôvodov:-

5.3. Zvláštne nebezpečenstvo: približujte sa z náveternej strany a z čo najväčšej vzdialenosti, pokiaľ je to možné, ohradiť miesto zásahu tak, aby sa predišlo úniku kontaminovanej vody

5.4. Zvláštne ochranné prostriedky pre hasičov: vždy použite uzavretý dýchací prístroj a nepriepustný protichemický odev – vznik toxických, dráždivých a horľavých rozkladných produktov (chlór, oxidy dusíka, uhlíka). Špeciálny ochranný výstroj pre hasičov a výzbroj pre hasičské jednotky musí zodpovedať zákonu č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi a zákonu č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore.

5.5. Ďalšie údaje: Ochladzujte kontajnery v mieste požiaru vodnou hmlou alebo trieštenou vodou.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOĽNENÍ

6.1. Bezpečnostné opatrenia na ochranu osôb: Dodržujte predpisy pre ochranu osôb a bezpečnosť pri práci. Zabrániť kontaktu s pokožkou a očami a sliznicami. Odporúča sa vypracovať plán s pokynmi pre prípad úniku. Použite vhodný ochranný odev (Časť 8). Odstráňte všetky zdroje zapálenia. Nebezpečenstvo vzniku požiaru.

6.2. Environmentálne bezpečnostné opatrenia: Okamžite odstráňte z zdroj/príčinu úniku. V závislosti na rozsahu úniku použite primerané ochranné prostriedky (rukavice, maska, protichemický odev). Nechránené osoby ihneď vykážite z miesta havárie. Zabráňte preniknutiu do pôdy, kanalizácie, povrchových a spodných vôd. Pri väčšom rozsahu znečistenia riek, jazier a kanalizácie zistený stav oznámte príslušným orgánom podľa platných predpisov.

6.3. Metódy čistenia: Malé množstvá absorbujte do zmesi vhodného nehorľavého materiálu (kaolín, vapex, Fullerova hlinka...), zhromaždite do pripravenej nádoby, mechanicky odstráňte do uzatvárateľných kontajnerov. Kontajnery musia byť označené. Likvidovať v zmysle predpisov, zaslať na spaľenie do spaľovne nebezpečných odpadov. Zasiiahnuté miesto dočistiť vodou a sódou. Ak je prípravok vyliaty na pôdu, zoškrabte cca 5 cm a uložte do kontajnera. Väčšie množstvá absorbovaného odpadu by mali byť uskladnené v kovových nádobách a následne zlikvidované v certifikovanej spaľovni odpadov. Kontaminovaná voda nesmie uniknúť do kanalizácie. Vodu použitú pri čistení zachyťte a odovzdajte na čistenie do špecializovaného zariadenia.

KARTA BEZPEČNOSTÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	TOLUREX 50 SC				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 3 -

7. NAKLADANIE A SKLADOVANIE

- 7.1. Zaobchádzanie: Zabráňte kontaktu s očami, pokožkou a sliznicou. Použite vhodný nepriepustný odev. Zabezpečte dobré vetranie. Dodržujte predpisy pre ochranu osôb a bezpečnosť pri práci. Manipulujte tak aby nedošlo k úniku. Pri použití ako pesticíd, dodržujte pokyny uvedené na príbalovej informácii.
Vo výrobnej prevádzke (príprava, plnenie, balenie) by sa malo zabrániť všetkým kontaktom pracujúcich osôb s prípravkom. Pri dlhodobej práci sa vyžaduje sa lokálne odsávanie a adekvátna ventilácia. Nevdychujte výpary.
- 7.2. Skladovanie: Uchovávajú v tesne uzavretých originálnych obaloch. Skladujte v suchých, krytých, chladných a tmavých priestoroch chránených pred poveternostnými vplyvmi. Uchovávajú mimo dosahu detí. Uchovávajú mimo dosahu potravín, nápojov a krmív pre zvieratá. Skladujte mimo dosahu zdrojov tepla.
Vhodný obalový materiál: HDPE

8. KONTROLY EXPOZÍCIE A OSOBNÁ OCHRANA

8.1. hodnoty limitov expozície: -

Hodnoty limitov expozície podľa Nariadenia vlády SR 4. 45/2002 Z.z., Príloha č.1

Najvyššie prípustné hodnoty vystavenia (NPHV):

etylénglykol:	NPHV priemerná	20 ppm (52 mg/m ³)
	NPHV hraničná	104 mg/m ³
	K - faktor môže byť ľahko absorbovaný kožou	

Najvyššie prípustné hodnoty vystavenia pevným aerosólom bez toxického účinku: nestanovuje sa

8.2. Kontroly expozície: -

8.2.1. Kontroly expozície na pracovisku: -

Kontroly expozície zabezpečiť v zmysle Zákon NR SR č. 367/2001 Z.z. z 15. septembra 2001.

Osobné ochranné prostriedky

- 8.2.1.1. Ochrana dýchacieho ústrojenstva: nie je potrebná pri práci s uzavretým systémom, pri úniku alebo nakladaní takým spôsobom že vzniká prach alebo rozprašky použite protiprachové alebo protichemické masky alebo respirátor. Ochranu dýchania použite i pri postreku.
- 8.2.1.2. Ochrana rúk: Noste vhodné gumové rukavice (EN 374). Vhodný materiál: laminované rukavice, butylová alebo nitrilová guma, viton.
- 8.2.1.3. Ochrana očí: Zabráňte vniknutiu do očí. Noste vhodné tesné okuliare alebo štít (EN 166). Odporúča sa, aby bolo pracovisko vybavené zariadením na výplach očí.
- 8.2.1.4. Ochrana pokožky: Pri stálej práci noste primerane nepriepustný ochranný odev a topánky.
- 8.2.1.5. Špecifické hygienické opatrenia: Tolurex môže byť nebezpečný pri požití, inhalovaní, alebo absorbovaní cez pokožku. Po ukončení práce a počas prestávok si umyte ruky. Vyzlečte použité pracovné oblečenie, osprchujte sa a použite čisté oblečenie. Po každom použití ochranné pracovné oblečenie a pomôcky vyperte vodou a mydlom. Zabráňte kontaktu prípravku s pokožkou, očami a sliznicami. Pri používaní nejedzte, nepite, nefajčite. Uchovávajú mimo dosahu potravín, nápojov a krmív pre zvieratá.
- 8.2.1.6. Zvláštne opatrenia: -
- 8.2.2. Environmentálne kontroly expozície: -

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

Skupenstvo:	kvapalina
Farba:	biela
Vôňa:	slabý zápach

KARTA BEZPEČNOSTÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	TOLUREX 50 SC				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 4 -

Bod varu:	100°C (voda)
Tlak pár:	0,005 mPa/25°C (chlortoluron)
Hustota:	1,14 +/- 0,015 g/ml pri 20°C
Rozpustnosť vo vode:	74 mg/kg/20°C (chlortoluron)
Horľavosť:	nehorľavé
Explozívnosť:	neexplozívny
Oxidačné vlastnosti:	neoxiduje
pH	7 – 8,5 (CIPAC, MT 75)
Rozdeľ. koef. oktanol/voda	log = 2,5 pri 25° C (chlorotoluron)

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1. Podmienky, ktorých vzniku treba zabrániť: stabilný pri zachovaní štandardných podmienok. Chráňte pred priamym slnečným svetlom, vlhkosťou, otvoreným ohňom a nadmerným teplom.

10.2. Materiály, ktorým sa treba vyhýbať: silné zásady a kyseliny, oxidačné činidlá

10.3. Nebezpečné produkty rozkladu: NO_x, Cl

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Akútna toxicita:

orálna LD50 (potkan) =	2,417mg/kg
dermálna LD 50 (králik)	> 2000 mg/kg
inhalácia LC 50 (potkan)	> 5 mg/l
dráždenie oka =	nedráždi (králik)
dráždenie kože	nedráždi (králik)
Senzibilizácia kože	nesenzibilizuje pokožku morčiat

Účinná látka: chlortoluron

Chronická toxicita: NOEL(potkan)=100ppm, resp. 5 mg/kg/deň (2roky)
NOEL(myš)= 100 ppm, resp.11,3 mg/kg/deň (2 roky)

Karcinogenita: EPA: kategória 3
EU: neklasifikovaný
IARC: neklasifikovaný

Chlortoluron je klasifikovaný ako karcinogén kategórie 3.

Mutagenita: Nie je mutagénny
Reprod.toxicita: NOEL (potkan) = 300 ppm (2 generácie)

Chlortoluron je látka toxická pre reprodukciu, kategória 3.

Ostatné informácie: teratogenita - NOAEL (potkan) = 200 mg/kg/deň, NOAEL (králik) = 12 mg/kg/deň

KARTA BEZPEČNOSTÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	TOLUREX 50 SC				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 5 -

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Ekotoxická:

ryby	LC 50 (96 hod) = 12,9 mg/l
daphnia magna	EC50 (24 hod) = 41,3 mg/l
riasy	EC50 (72 hod) = 0,125 mg/l
včely	LD50 (48 hod, orálne) > 177 ug/včelu, LD50 (48 hod kontaktne) > 200 ug/včelu
vtáky	netoxický

Účinná látka:	Chlórtoluron
Pohyblivosť v pôde:	pomalá pohyblivosť Adsorbovaná na organické látky a íl
Perzistencia a odbúrateľnosť:	Pôda: účinná látka je za určitých okolností v pôde stabilná. Polčas rozpadu : 30 - 40 dní Odbúranie hlavne mikroorganizmami Voda: Produkt je ťažko biologicky odbúrateľný. Polčas > 200 dní

13. INFORMÁCIE O ZNEŠKODŇOVANÍ

Veľmi jedovatý pre vodné organizmy. Neznečisťujte vodné nádrže, vodné toky a priekopy touto chemikáliou ani použitým obalom. Dôsledne vymyte. Obal a oplachová voda sa musia zlikvidovať bezpečným spôsobom a v súlade s platnými predpismi o odpadoch a vodách. Odporúča sa odovzdať firme majúcej licenciu na spracovanie odpadu alebo do autorizovanej spaľovne. Nepoužívajte obal znovu pre akékoľvek účely. Zneškodnenie látky alebo prípravku musí zodpovedať zákonu č. 223/2001 Z. z. o odpadoch.

13.1. Metódy zneškodňovania látky alebo prípravku:

Mechanicky odstrániť. Zneškodniť v zmysle vyhlášky o odpadoch. Neodstraňovať spoločne s odpadmi z domácností. Zneškodniť v certifikovanej spaľovni nebezpečných odpadov

Názov druhu odpadu: agrochemické odpady obsahujúce nebezpečné látky
Katalógové číslo odpadu podľa vyhlášky č.284/2001 Z.z.: 02 01 08
Kategória odpadu: N

13.2. Metódy zneškodňovania kontaminovaných obalov:

Pri príprave vypláchnuť vodou ktorá sa použije na prípravu postreku, vymyť trikrát väčším množstvom vody a zneškodniť ako bežný odpad. Obaly sú vhodné pre recykláciu.

Názov druhu odpadu: obaly z plastov

Katalógové číslo odpadu pre prázdny obal podľa vyhlášky č. 284/2001 Z.z.: 15 01 02

Kategória odpadu: O

14. INFORMÁCIE O PREPRAVE A DOPRAVE

14.1. Pozemná preprava:

Pomenovanie a opis: LÁTKY OHROZUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, KVAPALNÉ, I.N. (chlórtoluron)
Trieda: 9
Klasifikačný kód: M6
Obalová skupina: III
číslica/písmeno: 11/c
Číslo UN: 3082
Označenie: 9

14.2. Vnútrozemská vodná preprava:

Pomenovanie a opis: LÁTKY OHROZUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, KVAPALNÉ, I.N. (chlórtoluron)

KARTA BEZPEČNOSTÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	TOLUREX 50 SC				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 6 -

ADN / ADNR:
Trieda: 9
Číslo UN: 3082
Obalová skupina: III

14.3. Námorná preprava:

Pomenovanie a opis: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (chlortoluron)
Trieda: 9
Číslo UN: 3082
Obalová skupina: III
Označenie: 9
Látky znečisťujúce more: áno

14.4. Letecká doprava:

Pomenovanie a opis: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (chlortoluron)
Trieda: 9
ICAO / IATA:
Trieda: 9
Číslo UN: 3082
Obalová skupina: III

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1. Zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie na etikete v súlade so zákonom č. 163/2001 Z.z.:

15.1.1. Nebezpečné zložky prípravku:

Chemický názov:	Obsah (%):	Číslo CAS:	Číslo EINECS:
chlórtoluron (3-(3-chloro-p-tolyl)-1,1-dimetylmočovina)	41-46%	5545-48-9	239-592-2
etylénglykol	5-6%	107-21-1	203-437-3

15.1.2. Výstražné symboly:

N - Nebezpečný pre životné prostredie

15.2. Osobitné predpisy týkajúce sa ochrany osôb alebo životného prostredia:

- Zákon č. 163/2001 Z.z. z 5. apríla 2001 o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení zákona č. 128/2002 Z.z. z 15. februára 2002.
- Zákon NR SR č. 514/2001 Z.z. zo 6. novembra 2001, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie vlády SR č.45/2002 zo 16. januára 2002 o ochrane zdravia pri práci s chemickými faktormi.

KARTA BEZPEČNOSTÝCH ÚDAJOV

Podľa §27 zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch a vyhlášky MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach Karty bezpečnostných údajov

Názov výrobku:	TOLUREX 50 SC				Strana:
Dátum vydania:	1.5. 2005	Dátum revízie:		Verzia č.:	- 7 -

- Zákon NR SR č.367/2001 Z.z. z 15. septembra 2001 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.
- Zákon č. 223/2001 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 15. mája 2001.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 284/2001 Z.z. z 11. júna 2001, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE:

16.1. Zoznam relevantných viet označených písmenom R:

- R40 Možnosť karcinogénneho účinku
- R50/53 Veľmi jedovatý pre vodné organizmy. Môže spôsobiť dlhodobé škodlivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.
- R63 Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

16.2. Zoznam relevantných viet označených písmenom S:

- S2 Uchovávajte mimo dosahu detí!
- S13 Uchovávajte oddelene od potravín, nápojov a krmív pre zvieratá.
- S20/21 Pri používaní nejedzte, nepite ani nefajčite.
- S35 Tento materiál a jeho obal uložte na bezpečnom mieste.
- S36/37 Noste vhodný ochranný odev a rukavice
- S39 Použite ochranu očí a tváre.
- S45 V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc (ak je to možné, ukážte označenie látky alebo prípravku)
- S57 Uskutočnite náležitú kontrolu, aby ste zabránili kontaminácii
- S61 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, kartou bezpečnostných údajov.

16.3. Ďalšie označenia a klasifikácie:

- Z 4 Pre hospodárske, domáce a voľne žijúce zvieratá relatívne neškodný!
- Vt 5 Prípravok je pre vtáky relatívne neškodný pri neprekročení predpísanej dávky alebo koncentrácie !
- Vo2 Pre ryby a ostatné vodné živočíchy jedovatý !
- V3 Prípravok je relatívne neškodný pre populácie: dážd'ovky

16.4. Plné znenie R-viet použitých v časti 2 a 3:

- R22 Škodlivý po požití.
- R40 Možnosť karcinogénneho účinku
- R50/53 Veľmi jedovatý pre vodné organizmy. Môže spôsobiť dlhodobé škodlivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.
- R63 Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

Karta bezpečnostných údajov je spracovaná v súlade s požiadavkami Zákona č. 163/2001 Z.z. Obsahuje údaje potrebné pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia. Uvedené údaje zodpovedajú súčasnému stavu našich vedomostí a skúseností a sú v súlade s platnými právnymi predpismi. Nevytvárajú však základ pre akýkoľvek zmluvný vzťah. V prípade použitia látky alebo prípravku iným spôsobom ako doporučeným v tejto karte bezpečnostných údajov, dodávateľ nezodpovedá za prípadnú škodu.